

SENTRALSTYRETS ÅRSBERETNING FOR 2023

Virksomhetens art og sted

Norges Blindforbund, synshemmedes organisasjon, er svaksynte og blindes interesse- og serviceorganisasjon i Norge. Vårt overordnede mål er samfunnsmessig likestilling for svaksynte og blinde og andre grupper med funksjonsnedsettelser.

Norges Blindforbund er landets eldste organisasjon av og for funksjonshemmede, og er en medlemsstyrt organisasjon. Medlemstallet økte for første gang på lenge med 159 stykker i 2023, og totalt har vi 7500 ordinære medlemmer og 844 familiemedlemmer.

Foruten hovedkontoret i Oslo har vi 19 heltidsbemannede fylkeskontorer i 18 fylkeslag (i tidligere fylker), og 55 aktive lokallag, i tillegg til andre klubber og interessegrupper. Vi har tre syn- og mestringscentre, et bo- og mestringscenter, førerhundskole, rehabiliteringsavdeling, eget punktskrifts trykkeri og et førerhundanlegg.

Norges Blindforbund har drevet organisert solidaritetsarbeid for blinde og svaksynte i utviklingsland i 47 år. I 2023 var Blindforbundet engasjert i 14 prosjekter i 7 land i Afrika og Asia.

Konsernet består ved utgangen av året i tillegg til morselskapet og alle fylkeslag, også av de heleide datterselskapene Hundeskolen Veiviseren AS, Adaptor Hjelpemidler AS og Adaptor AS med dens to datterselskaper Adaptor Hub AS og Adaptor Pluss AS. I tillegg kommer også vår eierandel på nesten 25 % i Vexta AS. Datterselskapet Lille Markevei 18 AS ble avviklet i desember 2023.

2023 for Norges Blindforbund kan oppsummeres slik:

- Barometer for synslikestilling ble gjennomført for første gang og vi fikk vite mer om hvordan svaksynte og blinde har det med seg selv, i relasjoner og i samfunnslivet.
- Vi fikk gjennomslag for å styrke synspedagogutdanningen, økning i ordningen med funksjonsassistanse og større bevilgning til Statped i 2024.
- Regjeringen ønsker å se nærmere på forslaget om ambuleringende synsteam.
- Blindforbundet signerte samarbeidsavtale med Salum Kashafali, verdens raskeste parasprinter.
- Stillingen rådgiver idrett har gitt ny giv til trening og aktivitet.
- Arbeid med helhetlig rehabilitering og utvikling av eget tjenestetilbud, særlig overfor pårørende og svaksynte, har hatt fokus.

- Medlemstallet økte for første gang på lenge.
- Vår forskning er publisert i vitenskapelige tidsskrifter og presentert på nasjonale og internasjonale konferanser.
- Øyehelseprosjektene i Asia og Afrika utførte omtrent 22 000 operasjoner.
- Gavene fra privatpersoner bidro med netto om lag 90 mill. kr i 2023.
- Landsmøtet var preget av god stemning og konstruktive debatter og nytt sentralstyre ble valgt for to år.

Norges Blindforbunds styrende organer

Landsmøtet er Norges Blindforbunds høyeste organ, og avholdes annen hvert år. Det 66. landsmøtet i Norges Blindforbund ble holdt 21.-24. september 2023 på Hurdal syn- og mestringssenter. Landsmøtet mottok rapporter om virksomheten fra forbundsleder og generalsekretær, samt skriftlig orientering om økonomien og kontrollutvalgets arbeid. Landsmøtet behandlet også organisasjonssaker som vedtektsendringer og geografisk virkeområde for fylkeslagene. Politisk sett ble det gjort vedtak om prinsippprogram, handlingsplan og uttalelser.

Et prosjekt for å måle status for samfunnsmessig likestilling ble prioritert av landsmøte 2021, kalt «Barometer for synslikestilling». En kvantitativ undersøkelse ble utarbeidet og gjennomført, med resultatene presentert på årets landsmøtekonferanse i september. Rapporten inneholder mange funn og vurderinger som organisasjonen skal følge opp. Samfunnsmessig likestilling for svaksynte og blinde er oppnåelig, men det krever vilje og evne fra myndighetene til å ta nødvendige grep.

Landsstyret, som er Blindforbundets høyeste myndighet mellom landsmøtene, består av én representant fra hvert fylkeslag. Ved utgangen av 2023 var 56 % av medlemmene kvinner. De hadde tre møter i 2023, og møtene har fra 2021 blitt overført direkte på Radio Z. Viktige saksområder for landsstyret inkluderte transporttjenesten for funksjonshemmede (TT), helhetlig rehabilitering, økonomiske rammebetingelser for organisasjonen, tilgjengelighetserklæring, digitalt utenforskap, veileder for å klage på diskriminering og BPA. I tillegg behandlet og vedtok landsstyret valg av revisor, årsregnskapet og budsjett. Landsstyret vedtok at organisasjonen skulle søke om å få tildelt en etterfølger etter prinsessen. Kronprins Haakon Magnus ble ny kongelig beskytter 2. juni 2023.

Sentralstyret velges av landsmøtet og er Norges Blindforbunds utøvende tillitsvalgtoorgan. Nytt sentralstyre ble valgt på årets landsmøte, og består av:
Terje André Olsen, Oslo, leder
Kari Wiik, Møre og Romsdal, nestleder
Sissel Sørensen Bye, Akershus, styremedlem
Unn Tone Forfang Jenssen, Troms, styremedlem

Andreas Havsberg, Oslo, styremedlem
Runar A. Kvam, Buskerud, styremedlem
Katrinn Jeanette Kvæl Hasselberg, Nordland, styremedlem
Tanita B. Thomassen, Nordland, 1. varamedlem
Magnus B. Fosse, Hordaland, 2. varamedlem
Turid Tafjord, Rogaland, 3. varamedlem
Knut Kjær Berntsen ble gjenvalgt blant de ansatte som personalrepresentant, med Vibeke Tomtsveen som stedfortreder.

Sentralstyret avholdt 12 møter i 2023, hvor halvparten ble avholdt digitalt. Styret besøkte i løpet av året alle tre syn- og mestringssentrene, Hurdal, Evenes og Solvik. Sentralstyret har nedsatt syv utvalg.

I tillegg til de ordinære årlige sakene, behandlet sentralstyret flere saker knyttet til førerhundarbeidet, inkludert videreføring av kvalitetsprogram, opplæring av nye førerhundtrenere, fordeling av støtte til førerhundklubber og installering av innbruddsalarm ved førerhundanlegget på Ås. Sentralstyret godkjente en samarbeidsavtale mellom Blindforbundet og parasprinterens Salum Kashafali for å bidra til synlighet og mer kunnskap om syn i befolkningen.

I året som gikk vedtok sentralstyret en veileder for begrepsbruk og kommunikasjon for å fremme samfunnsmessig likestilling. Sentralstyret har prioritert å støtte det lokale arbeidet, inkludert et utviklingsprogram for tillitsvalgte og evaluering av nye arbeidsformer i det lokale arbeidet. Videre har sentralstyret tildelt flere gullnåler i 2023 og vedtatt rammene for priser knyttet til punktskrift, lydbok og forskning, samt likepersonprisen som deles ut på landsmøtet. Mål for organisasjonens jubileumsmarkering i 2025 er pekt ut, nemlig bevisstgjøring om historien og synliggjøring av Blindforbundets relevans i dag.

Blindforbundet har tegnet styreansvarforsikring. Denne gjelder for styret og ledelsen, både nåværende, tidligere og fremtidige, i hovedorganisasjonen og i samtlige datterselskap, fylkes- og lokallag. I tillegg dekkes også alle ansatte som har et lederansvar og de som har eksterne styreverv som utføres på vegne av Norges Blindforbund.

Fylkeslagene er egne juridiske enheter, med eget styre og en daglig leder. Arbeidsgiveransvaret for fylkeslagenes daglige ledere og øvrige ansatte ligger hos Norges Blindforbund.

Norges Blindforbunds ledelse og virksomhet

Blindforbundets virksomhet, og generalsekretærens kontor, ledes av generalsekretær Per Inge Bjerknes og assisterende generalsekretær Karsten Aak. Virksomheten er organisert i fem seksjoner, med seksjonsledere som rapporterer til

generalsekretær. De fem seksjonene er seksjon virksomhetsstøtte, seksjon samfunnskontakt, seksjon service, seksjon inntekt og seksjon lokalt arbeid. I tillegg til seksjonene er internasjonalt arbeid, forskning og eiendommer utenom sentrene plassert direkte under generalsekretærens kontor.

I generalsekretærens kjerneledergruppe og ledergruppe er det ved årsskiftet henholdsvis tre menn og fire kvinner, og ni menn og fem kvinner. Beslutningsmyndigheten følger den enkelte leder ut fra fullmakter og delegasjoner.

Generalsekretærens kontor er representert i flere eksterne styrer og samarbeid. Aak sitter i styret for Vexta AS og Stiftelsen Dam, og Bjerknes ble valgt som vara i styret for Frivillighet Norge i 2023.

Forskning setter oss på synskartet

Blindeforbundet har fortsatt å bidra aktivt til forskning som er relevant for målgruppen og organisasjonen. Blindeforbundet investerte over 7,5 mill. kr i forskning i 2023. Dette inkluderer stillingen som forskningssjef, støtte til prosjekter, og synliggjøring av forskningsarbeidet. Inkludert 2,1 mill. kr til forskningsprosjekt gjennom Stiftelsen Dam, ble målet om 10 mill. kr til forskning nådd i 2023.

Blindeforbundet initierer, motiverer, legger til rette for og finansierer forskningsprosjekter, og har forskningssamarbeid med ulike forskningsmiljøer og øyehelseaktører. Vi deltar også i nasjonale helsenettverk, som Cerebrale synsvansker (CVI) hos barn, syn og slag nettverket NorVIS, og Hjernerådet. Satsingen har bidratt til å understøtte det interessepolitiske arbeidet, samt synliggjøre forbundet og vår synsfaglige kompetanse enda sterkere.

Forskningsfinansieringen skjer gjennom Blindeforbundets forskningsfond og eksterne kilder. Også i 2023 ble det gjort en innsats for å motivere søkere til Stiftelsen Dam, og ett prosjekt om hjernesynshemming hos barn fikk støtte. På grunn av store bevilgninger over fondet de siste årene og omlegging av regnskapspraksis, utgikk hovedutlysningen over fondet. To søknader fikk støtte gjennom en begrenset utlysning. Fra 2024 vil fondet ha én årlig utlysning.

Det er gjort en innsats for å rekruttere øyehelseeksperter til fagutvalgene i Stiftelsen Dam og Norges Forskningsråd da dette kan øke sjansene for finansiering av synsrelaterte prosjekter. En øyelege er nå med i Stiftelsen Dams fagutvalg.

Blindeforbundets forskningshub har holdt regelmessige møter for å styrke de strategiske valgene og det faglige mangfoldet i forskningen som forbundet engasjerer seg i. I lys av «Offensiv 2025» og finansieringen av forskningssatsingen,

har det vært nært samarbeid med kommunikasjons- og innsamlingsavdelingene. Blindforbundet er involvert i flere flerårige prosjekter, inkludert forskning på synsutfordringer etter hjerneslag, utvikling av kunstig netthinneimplantat, og netthinnescreening med kunstig intelligens for diabetespasienter.

Forskningsinnsatsen har ført til spredning av ny vitenskapelig kunnskap både eksternt og internt. Denne kunnskapen er aktivt delt og integrert i organisasjonens arbeid. Forskningsfunnene er publisert i vitenskapelige tidsskrifter og presentert på nasjonale og internasjonale konferanser.

Internasjonal innsats for svaksynte og blindes rettigheter

Norges Blindforbund konsentrerer sin bistandsinnsats innenfor tre hovedsatsingsområder: styrking av organisasjoner av svaksynte og blinde, rehabilitering og rehabiliteringsrelaterte prosjekter og øyehelse.

Arbeidet finansieres gjennom midler fra NORAD via Stiftelsen Atlas Alliansen og midler fra Blindforbundets inntektsvirksomhet. Fylkeslagene har i 2023 støttet forskjellige prosjekter med 89 000 kr, og Blindforbundet bruker innsamlede midler til å dekke egenandelen for bistandsportefølje. I tillegg til Blindforbundets engasjement i syv land i Afrika og Asia, har vi en rekke internasjonale verv.

WHO estimerer at en milliard mennesker globalt har en synsnedsettelse. Dette inkluderer 65,2 millioner med grå stær og 43 millioner blinde. Antallet forventes å øke. Blindforbundet samarbeider med International Agency for Prevention of Blindness for å forbedre øyehelsearbeidet i utviklingsland og støtter WHO's globale handlingsplan for å redusere blindhet.

I Asia er vi til stede i Nepal og Laos, og samarbeider tett med blindeorganisasjonene der.

Blindforbundet støtter nasjonale blindeorganisasjoner og øyehelseprosjekter i flere afrikanske land, inkludert Lesotho, Mosambik, Malawi, Angola og Etiopia. Vi samarbeider også med den Afrikanske blindeunionen (AFUB) for å styrke rettighetene til blinde og svaksynte. I 2023 ble det gjennomført tusenvis av konsultasjoner og øyeoperasjoner, og flere medlemmer fikk hjelp til å starte egen virksomhet. Det ble også lagt vekt på opplæring, inkluderende utdanning og rettighetsarbeid.

I 2023 ble det samlet inn penger til støtte for svaksynte og blinde i Ukraina, med midler kanalisert gjennom den finske organisasjonen ABILIS.

Blindforbundet er medlem av flere internasjonale organisasjoner, inkludert Europeiske Blindeunionen, International Council for Education of People with Visual

Impairment, og International Agency for the Prevention of Blindness, med representasjon i forskjellige kommisjoner og møter. Vi deltar også i Nordisk samarbeidskomité og dens arbeidsgrupper for mangfold, likestilling, ungdomsarbeid, og internasjonalt bistandsarbeid.

Oppfølging av eiendom og forsikringer

Eiendommer som inngår i forvaltningen er drift av eiendommen på førerhundanlegget på Ås, bygningen i Sporveisgata 10, drift av kantinen i Sporveisgata og drift av Lille Markeveien i Bergen med samlokalisering av fylkeslag, punktskrifttrykkeri og rehabiliteringsavdelingen Vest.

Avdelingen har som mål å drifte alle servicetilbud og opprettholde forsvarlige bygg. I tillegg har de bidratt inn i miljøfyrtårnarbeidet samt utarbeidelse av strategiplan for drift av Norges Blindforbund sine bygg.

Avdelingen er ansvarlig for at det er forsikringer for alt Norges Blindforbund eier samt ansvarsforsikringer. Alle eiendommer, eiendeler og driftsmidler skal være forsikret, og det er en rutine for årlig gjennomgang. Det er tegnet paraplyforsikring for morsselskapet sammen med fylkeslagene om ansvarsforsikring, driftstap og kriminalitet.

Leve aktive liv med uinnskrenkede muligheter

Seksjon samfunnskontakt jobber med saker som er bestemt av landsmøtet, landsstyret, sentralstyret og utvalgene i Blindforbundet.

I 2023 har vi oppnådd flere interessepolitiske seire, som

- 5 mill. kr per år til synspedagogutdanningen og større bevilgning til Statped i 2024.
- I en enstemmig merknad ber Stortinget om at det blir muligheter for å stemme digitalt ved kommune- og fylkestingsvalget i 2027. De erkjenner at mange synshemmede ikke får stemt hemmelig med dagens ordninger.
- Mer enn 16 mill. kr i momskompensasjon i 2023, og det er også lovet full kompensasjon i 2024.
- En økning av bevilgningen til funksjonsassistanse med 20 mill. kr.
- Ambulerende synsteam har blitt tatt godt imot av regjeringen og det har kommet tydelige signaler om at regjeringen ønsker å se på hvordan de kan gå videre med dette.

Videre har vi vært engasjert i omstillingsprosessen til Statped og bekymret oss for hvordan budsjettkutt vil påvirke tilbudet til svaksynte og blinde elever. Regjeringen

har ikke gjennomført det planlagte kuttet på over 40 mill. kr i Statped's budsjett for 2024, og det ble gitt 10 mill. kr ekstra øremerket arbeidet med læremidler.

Blindeforbundet arbeider for et universelt utformet transportsystem på tog, fly, buss og båt. Vi har bedt samferdselsministeren innføre totalforbud mot at el-sparkesykler kjører på fortau.

I 2023 ble det delt ut 441 mill. kr i TT-midler til fylkeskommunene. TT-saken har blitt løftet gjennom hele året, både i arbeidet med statsbudsjettet, i samtaler med politisk ledelse i departementet og i møte med stortingsrepresentanter. Det forventes at regjeringen vil avgjøre hvordan den nasjonale TT-ordningen skal være i løpet av 2024.

Blindeforbundet har gitt innspill til revideringen av NS3041 som omhandler utforming, plassering og lesbarhet ved bruk av innendørs og utendørs skilt. Vi deltar i standardiseringsarbeid på flere områder, og har fast plass i NRKs brukerråd.

Førerhundutvalget har jobbet med en utdanningsmodul for hjelpetrenerne og fikk bevilget midler fra Dam for å gjennomføre dette i 2024.

Prosjektene «Vårt viktigste hjelpemiddel» og «Digitale synshemmede eldre» har bistått synshemmede i å søke sin hjemkommune om opplæring i grunnleggende digitale ferdigheter. Prosjektet «Kjenn din rett til ikke å bli diskriminert» ble avsluttet, og rapporten ble godt mottatt.

Blindeforbundet har hatt møter med politikere på Stortinget og i regjeringsapparatet flere ganger i måneden. Vi har fokusert på flere saker, inkludert den nasjonale TT-ordningen, helhetlig rehabilitering, digitalt utenforskap, CRPD, håndhevingsapparatet på diskrimineringsfeltet, og rammevilkår for organisasjonen. Det er tatt kontakt med HELFO for å få til en ordning der synspedagoger kan rekvirere pasientreiser for synshemmede.

Blindeforbundet har stått for flere arrangementer, inkludert et interessepolitisk verksted, en stor konferanse om digitalt utenforskap før landsmøtet, og arrangement om helhetlig rehabilitering under Arendalsuka. Vi har også deltatt på høringer i åtte forskjellige komiteer på Stortinget etter fremleggelsen av statsbudsjettet.

Kommunikasjonsavdelingen sørger for informasjon til og dialog med medlemmer og publikum, og synliggjøring av Blindeforbundets kampsaker i media.

Nettradioen Radio Z har hatt 204 direktesendinger, i tillegg til elleve medlemsmøter, tre landsstyremøter og landsmøtet i 2023. I anledning kommunestyre- og fylkestingsvalget gjennomførte vi partilederutspørringer hvor

åtte av ni partiledere for stortingspartier stilte. Før landsmøtet ble alle som var foreslått til sentralstyre av valgnemnda intervjuet, og presenterte seg selv.

Medlemsbladet Synspunkt og magasinet Alt om syn gir innsikt i organisasjonens arbeid og deler historier fra medlemmene. Bladet ble sendt ut til faste og sporadiske givere, samt andre interessenter, og i tillegg som bilag med Familien og Hjemmet.

Blindeforbundets nettsted hadde 257 304 brukere med mest besøkt innhold relatert til øyehelse, hjelpemidler og kurs. På sosiale medier har Blindeforbundet 25 000 følgere på Facebook, 5097 på Instagram og 1099 på LinkedIn. Vi har truffet konkrete målgrupper med å ha temagrupper på Facebook, som Gratis briller til barn som fortsatt har høy aktivitet, og AMD-Norge hvor det stadig kommer nye følgere.

Blindeforbundet hadde en betydelig mediepåvirkning i 2023, med 1635 mediesaker med egenomtale, hvorav hele 728 var riksoppslag. Kronprinsens rolle som kongelig beskytter, og Blindeforbundets krav om økt bruk av punktskrift i forbindelse med Braille-dagen, er to eksempler på pressemeldinger som ga mange oppslag.

Offensiv 2025 er et synlighetsprosjekt som har ført til at andelen som har et godt inntrykk av Blindeforbundet har beveget seg fra 49 % i 2019 til 52 % i 2023. Her er noen av Offensiv-aktivitetene i 2023:

Med støtte fra Blindeforbundets forskningsfond fikk vi en samarbeidsavtale med Øyeavdelingen på Haukeland universitetssjukehus om Synstelefonen. Gode tilbakemeldinger og et tydelig behov gjør at vi jobber med å finne finansiering for å opprettholde og markedsføre Synstelefonen videre i 2024. Medlemsfordelen med å få en gratis telefonsamtale med øyelege Tor Paaske Utheim er populær.

I tillegg til et fulltegnert AMD-seminar i mars, inviterte vi til en keratokonus-samling på Hurdal syn- og mestringscenter i juni. Samlingen, som også hadde en digital seminardel, ble en stor suksess.

Det er arrangert flere synskafeer sammen med Specsavers og fylkeslag.

I forbindelse med skolestart i august, ga vi ut heftet om førerhundvalpen Salsa sammen med Specsavers. Heftet ble delt ut på Arendalsuka, og kunne hentes i alle landets Specsaversbutikker.

Gjennom høsten kjørte vi, i samarbeid med Aller, en kampanje med tre betalte artikler om «alderdom og syn», «pårørende» og «usynlig diagnose». Det har bidratt til økt engasjement og konverteringer, inkludert en økning på 45 prosent i abonnementer på Blindeforbundets diagnosenyhetsbrev.

I mai signerte Blindforbundet en samarbeidsavtale med Salum Kashafali, verdens raskeste parasprinter. Han har bidratt til økt synlighet for Blindforbundet gjennom blant annet Bislett Games, et testløp med Google/Project Guideline og i vernebrillekampanje til nyttår.

Mot slutten av året startet planleggingen av en kampanje kalt «Se hva vi ser» hvor målet er å øke kunnskapen om at Blindforbundet ikke bare er for blinde, men for alle som har en synsutfordring. Det finnes hundrevis av synsutfordringer, og én organisasjon for ALLE!

Punktskrifttrykkeriet hadde et travelt år med produksjon av valgmateriell, bøker og egne utgivelser. Det ble trykket over en million stemmesedler i punktskrift for Valgdirektoratet, samt produsert klistrelapper for merking i valglokaler.

Trykkeriet har en avtale med Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek om å trykke skjønnlitterære bøker i punktskrift. Produserte bøker hadde en nedgang fra 2022, mens antall hefter og sider gikk mindre ned.

Magasinporteføljen har holdt seg stabil, men med en mindre opplagsnedgang på noen av titlene. To nye magasintitler ble lagt til i 2023: «Vinbladet» og «Syn og Segn».

Skilt- og merkeproduksjonen har holdt seg stabil. Det er nå ti forskjellige ark med klistrelapper for punktskriftmerking av ting i hjemmet.

I forbindelse med punktskriftdagen 4. januar ble «Skolepakken» lansert, og over 430 klassesett ble sendt ut. Klassesett gir informasjon om punktskrift ment for barneskoleelever.

Prosjektet «Taktil Kulturarv» har produsert 3D-modeller av kjente norske bygninger og monumenter for blinde og svaksynte. Modellene har vært utstilt på flere steder i 2023, inkludert Blindforbundets lokaler i Sporveisgata og trykkeriets lokaler i Bergen.

I 2023 produserte trykkeriet også flere billed-bøker for barn med enkle ord i punktskrift, trykket på selvklebende folie. Dette er en annen variant av punktskriftbøker for barn enn den vanligere interfolierte boken. Oppdragsgiver var Nasjonalbiblioteket, avdeling for tilrettelagt litteratur.

Mestringslykke og tro på egen fremtid

Med nedsatt syn kan det være mange ting man må lære å gjøre på en ny måte.

Serviceseksjonen tilbyr tjenester fra tre syn- og mestringsentre, Hønen bo- og

mestringscenter, rehabiliteringsavdelingen, barne- og ungdomsavdelingen og førerhundskolen.

I 2023 kunne organisasjonen endelig gjennomføre alle kurs og aktiviteter som normalt igjen etter krevende korona-år. Målet har vært å levere gode tjenester til så mange som mulig. Organisasjonen har hatt fokus på helhetlig rehabilitering, og har jobbet med å utvikle sitt eget tjenestetilbud.

En tiltaksplan er utarbeidet for å styrke kartlegging og oppfølging av personer fra 18-67 år. Viktige fokusområder for 2023 har vært å utvikle tilbud til pårørende og svaksynte, styrke kompetanse på psykisk helse, og sikre at syn- og mestringscenter ivaretar personer med nedsatt syn, hørsel og bevegelighet.

Vi har styrket samhandlingen på tvers av senterne og etablert kjøkkenforum og driftsforum. Dette har bidratt til høy kvalitet på mat og serveringstjenester, samt økonomiske gevinster.

Rehabiliteringsassistentene ble fast ansatt som kursmedarbeidere fra 1. januar 2023. De er fortsatt likepersoner på kvelder og i helgene. Fra 2023 har Blindforbundet lagt ut reisekostnader for deltakerne på habiliteringskurs, noe som har gjort det enklere for mange å delta på kurs.

Hurdal syn- og mestringscenter er vårt største senter for rehabilitering og habilitering av personer med nedsatt syn. Senteret, som ligger ved Hurdalsjøen i Akershus, er landsdekkende.

Kurstilbudet inkluderte 98 rehabiliteringskurs, 26 habiliteringskurs, tre voksenopplæringskurs i kunst og håndverk, og sju arrangementer for barn og unge. Elleve av rehabiliteringskursene ble gjennomført som fjernundervisning.

Tre ansatte deltok på den Nordiske konferansen, Syn & Hjerne, i Billund, og to ansatte deltok på Arendalsuka. En synspedagog fullførte en master i synspedagogikk, og alle ansatte deltok på førstehjelpskurs.

Det har blitt utført oppgraderinger av undervisningsrom og installasjon av nye brannvarslere for døvblinde. Energikartlegging av senteret resulterte i en oransje D-klassifisering. Solskjerming er installert, og de siste syv badene fra 1981 er renoveret. Uteområdene har fått nye håndløpere på alle trapper. Viken fylkeskommune har etablert universelt utformede bussholdeplasser ved fylkesveien.

Solvik syn- og mestringscenter, som ligger på Askøy ved Bergen, er et landsdekkende senter som tilbyr rehabilitering, habilitering og ferietilbud til blinde og svaksynte personer i alle aldre.

Kurstilbudet inkluderte 24 rehabiliteringskurs, hvorav to ble gjennomført som fjernundervisning, og 19 ulike habiliteringskurs. Senteret har også jobbet med prosjekter finansiert av Stiftelsen Dam, inkludert et instruktørprogram for treningsveiledning for synshemmede og prosjekter for opplæring i smartteknologi og produksjon av podkast.

Solvik arrangerte et seminar for fagpersoner innen syn i april, som mottok svært gode tilbakemeldinger. Senteret har også tre fullt utstyrte ferieleiligheter som leies ut til familier, enkeltmedlemmer og ansatte i sommerhalvåret.

Evenes syn- og mestringssenter ligger i Evenes kommune i Nordland fylke, omgitt av vakker nordnorsk natur. Senteret tilbyr rehabilitering og har opplevd det høyeste belegget noensinne.

Senteret gjennomførte 23 rehabiliteringskurs og elleve habiliteringskurs. Prosjektkurset «Temakurs ADL for unge voksne» mottok meget gode tilbakemeldinger og er godkjent som rehabiliteringskurs i 2024. Prosjektet «Smart selvstendighet» ble videreført, med implementering av smartteknologi og hverdagsteknologi i alle kurs.

Det har blitt utført vedlikehold på flere rom, inkludert installasjon av ny lysskjerming, nye senger, og et nytt brannvarslingssystem for gjester med nedsatt hørsel. Korridorer har fått støydempende gulvbelegg, smart-varmeovner er montert og et system for temperaturstyring er under utprøving. Gamle armaturer er byttet ut med LED-lys, og det er bygget en støyvegg ved kjøl- og fryseaggregatet. Et nytt ventilasjonsaggregat er installert, og det er innført praksis med innesko på senteret. Uteområdene har fått et ansiktsløft og økt tilgjengelighet for gjestene.

Hønen gård bo- og mestringssenter er et botilbud for svaksynte og blinde med behov for døgnbemannet botilbud. I 2023 var det lite inn- og utflytting.

Hønen tilbyr en rekke aktiviteter for beboerne. I 2023 deltok de fleste beboerne i ulike aktiviteter i nærmiljøet, som quiz, kor, helsedans, skravlekafe, svømming, bowling, og lokallagsmøter. Hver tirsdag øver Hønen ensemblet.

Det ble arrangert konserter med elever fra kulturskolen to ganger i løpet av året. Det har vært arrangert flere turer for beboerne, blant annet tur til Akershus slott med tilrettelagt omvisning, og en tur til Grindaker vev hvor de fikk høre et selvspillende piano midt i skogen. Amcar-klubben møtte opp med 15 biler, og alle fikk kjøre til klubbhuset hvor det ble servert vafler, is og kaffe. Det ble også arrangert en grillfest med konsert for beboere og ansatte med familier.

I tråd med tradisjonen ble det arrangert en høstkonsert med musikklinja på Ringerike videregående skole. Det ble også holdt en åpen taktil kunstutstilling med

Fluxwork sin utstilling av kjente malerier og utstilling med 3D-printede modeller av kjente norske landemerker.

Det er utført vedlikehold på flere rom og byttet ut lamper og annet inventar. Vi har fått nettverkspunkter slik at alle skal ha god tilgang på Wi-Fi. Det skal jobbes med -energikartlegging i 2024.

Rehabiliteringsavdelingen bistår svaksynte, blinde og deres nærpåersoner med å forstå og akseptere et synstap, gir informasjon om offentlige rettigheter, hjelper med å søke om tjenester og samhandler med offentlige aktører. Avdelingen har også ansvar for rehabiliteringskurs og jobber utadrettet for å informere om syn og Blindforbundets tilbud.

I 2023 har avdelingen økt fokus på tilbudene rettet mot pårørende. Som en del av dette arbeidet er fire nye pårørendekontakter rekruttert og kurstilbudet livsmestringskurs med pårørende er videreutviklet.

Prosjektet med å styrke trening og aktivitet for svaksynte og blinde fortsatte i 2023. Vi var med å arrangere flere rekrutteringstiltak, blant annet idrettsdager i samarbeid med fylkeslagene, Norges idrettsforbund og deres idrettskretser. Vi har vært med å opprette enkelte miljøer for fysisk aktivitet, men også gitt råd til enkeltpersoner, idrettslag og skoler. Vi har både arrangert og bistått i flere kompetansehevede arrangementer, der fokuset har vært på idrett og nedsatt syn. Det siste året har det også vært synligere kommunikasjon til målgruppen om tilbud og arrangementer. Det er viktig for å oppfordre og motivere svaksynte og blinde til deltakelse i fysisk aktivitet. Rådgiver idrett har bidratt i prosjekter i regi av blant annet Norges Idrettshøyskole, NTNU og Paraidrettssenter i Trøndelag.

I 2023 fortsatte avdelingen sitt målrettede utadrettede arbeid. Vi deltok i på konferanser, holdt innlegg, og bidro på kurs. Vi besøkte fem øyeavdelinger og holdt sju digitale informasjonsmøter for kommuner. Avdelingen er sammen med Hurdal syn- og mestringscenter representert i NorVIS-nettverket. Fokuset har vært på å spre informasjon om viktigheten av å henvise til rehabiliteringstilbudet.

Våre mange likepersoner har selv vært gjennom et synstap, eller har levd med nedsatt syn store deler av livet, og er gode rollemodeller. Det ble gjennomført 511 hjemmebesøk. Mentorene er i fast arbeid og er likepersoner for andre som ønsker å få eller beholde jobb. Vi hadde også 25 aktive ringevenner i 2023.

Barne- og ungdomsavdelingen hadde et aktivt år i 2023, med vellykkede leirer og mange fornøyde deltakere. Gjennom lek og moro i sommerlige og vinterlige omgivelser og aktiviteter både ute og inne, knyttes verdifulle vennskapsbånd som opprettholdes og tas vare på via epost, telefoner og andre sosiale medier, resten av

året. Avdelingen samarbeidet med flere aktører, som f.eks. Eidsvoll bueskyttere, Norges Skiforbund og Fremad Hurdal.

Førerhundskolen hadde også et aktivt 2023, med en ny avtale med Hundeskolen Veiviseren AS, flere fulle forkurs og levering av hunder til Nav. Det ble avholdt tre samtreningsskurer på Hurdal syn- og mestringssenter, og treningshundene bodde hos trenerne. Et aspirantprosjekt ble godkjent, med to kandidater som startet i januar 2024. Alle obligatoriske oppfølgingsbesøk ble gjennomført som planlagt.

Til stede i hele landet

Seksjon lokalt arbeid omfatter alle fylkeslagene, og deres kontorer. Seksjonen har også hatt ansvaret for utviklingsprogram for tillitsvalgte, voksenopplæring og medlemssenteret.

Seksjonen er i en omorganiseringsprosess. Alle funksjoner utenom oppfølging av fylkeslagene, blir skilt ut av seksjonen fra 2024, og vil inngå i en ny utviklingsavdeling plassert i seksjon virksomhetsstøtte.

Fylkeslagene har høy aktivitet med arrangementer og turer, og skaper tilgjengelige aktiviteter for synshemmede som strekker seg fra strikking til sykkelturer og toppturer i ulendt terreng. De har også et kommunikasjonsoppdrag, inkludert synskafeer og veiledning til pasienter med nedsatt syn ved øyeavdelinger. I tillegg samarbeider de med lokale fagmiljøer for å fremme samfunnsmessig likestilling og tilgjengelighet, og sikrer at synshemmede får nødvendig oppfølging og opplæring.

Fylkes- og lokallagene våre arrangerer jevnlig sosiale treff og aktiviteter, og bidrar til forbundets interessepolitiske arbeid. Samarbeidet med den kommunale voksenopplæringen og synskontaktene i kommunene står sentralt for å sikre at synshemmede får den oppfølgingen og opplæringen de har krav på der de bor.

«Utviklingsprogrammet for tillitsvalgte» er et tiltak fra Blindforbundet sentralt for å støtte frivillige og tillitsvalgte som bidrar til å forbedre samfunnet for synshemmede. I 2023 har alle fylkeslag gjennomført oppstartsseminaret for nye styrever, noe som har styrket dem og gitt faglig påfyll. «Kunnskapsbanken» tilbyr ti temaer og foredrag, og det jobbes med å lage e-læringsopplegg basert på dette. Voksenopplæringsmidler fra Studieforbundet Funkis støtter mange aktiviteter, inkludert kurs i haptisk kommunikasjon og positiv hverdagspsykologi.

Medlemssenteret er en førstelinjetjeneste for medlemmer og potensielle medlemmer, og håndterer innmeldinger og henvendelser via telefon, nettsider og e-post. Senteret ønsker nye medlemmer velkommen og gir teknisk støtte til ansatte.

Stor giverglede sikrer tilbudene

Inntektsseksjonen tilførte 117,1 mill. kr netto i 2023 til Norges Blindforbunds arbeid, eksklusiv midler fra Norsk Tipping.

Gavene fra privatpersoner er den største inntektskilden for Norges Blindforbund, og bidro med netto 89,3 mill. kr i 2023. Forbundet legger stor vekt på det personlige møtet med givere, og alle som støtter arbeidet får personlig oppfølging. Hver tjuende husstand i Norge støtter syns saken økonomisk. Det er ingen klager registrert på innsamlingsarbeidet i 2023.

Forbundet fokuserer på å etablere faste giverforhold for å sikre stabile inntekter. Målet er å nå 70 000 faste givere innen utgangen av 2024, og antallet har økt fra 49 988 til 63 257 siden 2019. Dette er viktig for å styrke det interessepolitiske arbeidet og sikre at synshemmede får de nødvendige tilbudene. Over halvparten av de 117 526 personene som støttet arbeidet i 2023 har vært givere i 10 år eller mer, noe som viser en sterk lojalitet til saken. 15 444 givere ga for første gang i 2023.

Blindeforbundet mottok 30,2 mill. kr fra testamenter og 0,4 mill. kr i minnegaver. Blindeforbundet er en del av gruppen «Arven etter deg», som arrangerer informasjonsmøter om arv og testamenter. De er også involvert i en større folkeopplysningskampanje, «Det gode testament», sammen med 29 andre organisasjoner og Fundraising Norge. Vi tilbyr fortsatt gratis juridisk bistand til de som ønsker å testamentere til organisasjonen.

Blindeforbundet har etablert en «Prosjekthub» for å øke kvaliteten og kvantiteten i prosjekt søknadsarbeidet, og for å fremme tverrfaglig samarbeid. Prosjekthubben var involvert i prosjektsøknader som genererte 19 545 454 kr i 2023.

Blindeforbundet mottok flere offentlige bevilgninger i 2023, inkludert 2 700 000 kr fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet for støtte til barneleir og ungdomsleir, samt 5 583 760 kr i driftstilskudd. Andre bevilgninger var 714 918 kr fra Helse- og omsorgsdepartementet for IKT-opplæring for eldre, og 2,3 mill. kr for frivillig arbeid og kontaktskapende arbeid. I tillegg mottok vi 50 000 kr i støtte til «Aktiv høst» fra Miljødirektoratet.

Blindeforbundet la ekstra vekt på å søke Stiftelsen Dam i 2023, noe som resulterte i ni nye helseprosjekter og en total prosjektutbetaling på 4 432 000 kr, en økning på over 2 mill. kr fra 2022.

Næringslivsavdelingen ligger i Ørsta, og har fokusert på å maksimere effekten av sin portefølje på næringslivskunder. Målet er at avdelingen skal tilby attraktive produkter og en effektiv salgsvirksomhet som kan gi betydelige bidrag til Blindeforbundet. Det har vært arbeidet med å fornye og videreutvikle verdien av sponsoravtaler mot slutten av 2023, noe som forventes å øke sponsorinntektene i 2024.

I 2023 mottok Norges Blindforbund med fylkes- og lokallag totalt 2,7 mill. kr i grasrotmidler. Alle fylkeslagene hadde bingoinntekter, og Blindforbundet sentralt, sammen med fylkeslag, lokallag og blindesakslag, hadde 61 bingo tillatelser i drift fra årsskiftet. Vi er medlem av Bransjeforeningen for samfunnsnyttige lotterivirksomhet.

Blindforbundet mottok også et tilskudd på 27,8 mill. kr fra overskuddet i Norsk Tipping i 2022.

Nye forskrifter for spill og lotteri, som skal innføres fra 2025, har skapt skuffelse i bingo bransjen og blant formålene, da de kan medføre en omsetningssvikt på opptil 70 %. Det er også skuffelse over at det fortsatt ikke er tillatt å arrangere digitale landslotterier.

Blindforbundet mottok 0,5 mill. kr i utbytte på aksjene i Vexta AS.

3 av 4 kroner som vi bruker, må vi samle inn selv

Slik brukte vi midlene i 2023:

- Opplæring, trening og opplevelser 45 %
- Lokalt arbeid for synshemmede 23 %
- Informasjon og kamp for likestilling 14 %
- Internasjonal solidaritet 12 %
- Førerhunder 4 %
- Forskning 2 %

Effektiv tjenesteproduksjon

Seksjon virksomhetsstøtte ble opprettet i 2023, og omfatter avdelingene HR, økonomi og IT. Fra 2024 vil også en avdeling for utvikling inngå i seksjonen. Målet er å bedre utnytte administrative ressurser gjennom koordinerte tjenester for økt effektivitet.

HR-avdelingen har før endringen i 2023 vært en egen seksjon, med lønningsavdeling og personalavdeling. Ny HR-sjef tiltrådte i januar 2023. HR gjennomførte arbeidsmiljøundersøkelse høsten 2022, og videreførte arbeidet i 2023 knyttet til oppfølging av denne. HR har ansvar for alle pensjons- og personalforsikringer. Blindforbundets har gode personalforsikringer, som inkluderer forsikringer for yrkesskade-/yrkessykdoms, gruppeliv, ulykke og reiser. Mye av HR sine arbeidsoppgaver er nevnt under avsnittet Norges Blindforbund som arbeidsplass.

Økonomiavdelingen håndterer regnskapsføring og økonomirapportering for Norges Blindforbund, for de fleste fylkeslag, for Norges Blindforbunds Ungdom og legater med nær tilknytning til Blindforbundet.

IT-avdelingen sikrer stabil drift av IT-systemer, høyt sikkerhetsnivå, og påvirker leverandører med tanke på universell utforming. I 2023 ble et utviklingsprosjekt for universell utforming av ERP-systemet Xledger fullført. En IKT-rådgiver jobber spesielt med universell utforming. Dette er en tjeneste som vi merker økende etterspørsel etter fra eksterne firma. Det er to utviklere som jobber med nettløsningene våre, og tre ansatte som jobber med support og drift av interne systemer.

Norges Blindforbund som arbeidsplass

Norges Blindforbund arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme Likestillings- og diskrimineringslovens formål: «Fremme likestilling, hindre diskriminering og sikre like muligheter og rettigheter for ansatte innenfor virksomheten. Loven skal bidra til å bygge ned samfunnskapte funksjonshemmende barrierer – og hindre at nye skapes.»

Blindforbundet tilstreber at forbundets eide og leide bygninger skal være universelt utformet. Vi krever av leverandører at dataverktøy som brukes i Blindforbundet skal være universelt utformet, men siden dette ennå ikke er et lovkrav, opplever vi utfordringer med å finne systemer som tilfredsstillere våre kriterier. Dette fører dels til at digitaliseringen går saktere enn vi ønsker, dels at vi må benytte systemer som ikke fullt ut kan brukes av alle ansatte.

I morselskapet var det ved utgangen av 2023 totalt 362 faste ansatte, som utgjorde 263 årsverk. Av disse var 64 % kvinner og 36 % menn. I tillegg benyttes prosjektmedarbeidere, og tilkallingshjelpere ved korte og sporadiske behov. De ansattes gjennomsnittsalder er for menn på 49,7 år og for kvinner 50,1 år. I konsernet var det totalt 341 årsverk.

Blindforbundet praktiserer moderat kvotering. Dette innebærer at under ellers like forhold skal en person med funksjonsnedsettelse ansettes. I underkant av 15 % av forbundets medarbeidere er svaksynte/blinde eller har annen form for funksjonsnedsettelse.

I 2023 ble det gjennomført et prosjekt i Blindforbundet som undersøkte lønnsstrukturen og kartla kompetansen. Over 160 ulike stillingstyper ble reorganisert i 25 nye kategorier for å bedre sammenligne stillinger med lignende ansvars- og arbeidsoppgaver.

Ved lønnsfastsettelse praktiserer Blindforbundet en kjønnsnøytral avlønning. Vi har et åpent lønnsregulativ som sier noe om hvilket lønnsnivå den enkelte stillingskategori skal vurderes ut ifra.

Gruppe*	Ansvarsområde	Antall kvinner	Antall menn	Kvinneres lønn i prosent av menns lønn
Generalsekretær / Ass. Generalsekretær	Toppleidelse	0	2	0 %
Seksjonsleder	Overordnet og strategisk ledelse	4	5	100 %
Avdelingsleder	Personal- /budsjettansvar	28	14	96 %
Fagstilling	Fagledelsesansvar	49	24	97 %
Fagstilling	Fagansvar	69	17	98 %
Fagmedarbeider	Administrasjon, renhold, kjøkken	53	25	104%

* Telefon- og dør-til-dør selgere på provisjonslønn er ikke medregnet i tabellen over. Antallet samsvarer ikke med tabell for total kjønnsoversikt da lønnskartleggingen tar utgangspunkt per stilling og enkelte ansatte kan inneha flere stillinger.

Kompensasjon for arbeid av særlig selvstendig art er innregnet i lønn. Det er ikke regnet med ubekvemstillegg eller overtid/merarbeid.

Det er en markant økning på antall deltidsansatte fra 2022 til 2023. Dette skyldes at likepersoner/frivillige ble ansatt som kursmedarbeidere fra 2023. Disse utgjør 8,65 årsverk, fordelt på 29 ansatte. Blindforbundet har totalt 95 deltidsansatte, fordelt på 70 kvinner og 25 menn. For å kartlegge om det er ansatte som er ufrivillig deltidsansatt blir det gjennomført en årlig spørreundersøkelse blant alle deltidsansatte. Blant kvinnene er det 50 som er fornøyd med sin stillingsstørrelse og 20 som ønsker seg en økning i stilling. Blant mennene er det 15 som er fornøyd med stillingsstørrelsen sin og 10 som ønsker seg økning.

I 2023 var det 7 kvinner som avviklet total 100 uker svangerskapspermisjon og en mann som avviklet 15 ukers svangerskapspermisjon.

Arbeidsmiljøundersøkelser gjennomføres elektronisk og anonymt hvert 2-4 år, og sist høsten 2022. Resultatene viser at vi har et godt arbeidsmiljø der folk trives både med oppgaver og kollegaer. Samtidig er det klart at det er områder som må forbedres. Resultatene ble gjennomgått både avdelingsvis og på allmøte, og der det var nødvendig er det utarbeidet tiltaksplaner som følges opp av HR.

I 2023 ble det implementert en rutine for årlige seniorsamtaler for de som er 60 år eller eldre. Hensikten er at leder og medarbeider skal diskutere om det er behov eller ønsker for endringer på grunn av alder. I tillegg gjennomføres årlige

medarbeidersamtaler mellom leder og ansatt og det utarbeides en individuell tiltaksplan for kommende år.

Som en del av HMS-arbeidet er det inngått en konsernavtale med bedriftshelsetjenesten Avonova. Lovpålagte helseundersøkelser gjennomføres minimum hvert 3. år. Avonova bidrar aktivt til helseforebyggende arbeid ved Blindforbundets sentre, og er fast medlem i Arbeidsmiljøutvalget. Det ble gjennomført 4 møter i arbeidsmiljøutvalget i 2023, og det er et godt samarbeid mellom partene.

Sykefraværet var i 2023 på 10,0 %, mot 9,61 % i 2022. Blindforbundet har en klar målsetting om å senke sykefraværet ved blant annet tettere oppfølging fra ledere, og å fokusere enda mer på tilrettelegging og tilstedeværelse. Avonova er en aktiv samarbeidspartner på dette området. Blindforbundet tilbyr ansatte å trene en time i uken i arbeidstiden uten å bli trukket i lønn.

Det er rapportert 7 uhell/skader i forbindelse med arbeid, og disse følges opp i henhold til våre rutiner. Det gjennomføres årlige vernerunder på de ulike lokasjonene, og Arbeidsmiljøutvalget mottar rapporter fra disse.

Blindforbundet har 3 AKAN-kontakter. Det oppfordres til at ansatte med avhengighetsutfordringer, eller deres leder, tar kontakt med HR-avdelingen eller en av AKAN-kontaktene for bistand.

Det er også et partssammensatt Administrasjonsutvalg i Norges Blindforbund. Utvalget skal foreslå og behandle overordnede retningslinjer for Blindforbundets personalpolitikk og foreta ansettelse over ett visst nivå. Blindforbundet har også et utvalg for mangfold- og likestilling.

Blindforbundet er medlem av arbeidsgiverorganisasjonen NHO/Abelia. Og, det er to fagforeninger med forhandlingsrett i Blindforbundet; Fagforbundet og Delta. Det er et meget godt samarbeid med disse i for eksempel ansettelse, hvor alltid en av fagforeningene er representert.

Blindforbundet har retningslinjer for konflikthåndtering og en ekstern varslingskanal som kan benyttes for å melde inn uønskede hendelser dersom ansatte ikke ønsker å benytte HR-avdelingen/generalsekretær for å varsle om kritikkverdige forhold.

Gjennom arbeidsmiljøundersøkelsen og et organisasjonskulturprosjekt, ble det avdekket et stort behov for opplæring på alle nivåer i Blindforbundet. For å møte dette behovet ble det implementert et e-læringsprogram som skal benyttes av både ansatte og medlemmer/tillitsvalgte.

Blindeforbundet prioriterer årlig å sette av penger til intern og ekstern opplæring for ansatte. Tidligere har det vært utfordringer med at planlagte opplæringsaktiviteter ikke blir gjennomført. I 2023 ble det imidlertid gjort fremskritt på dette området, med en vellykket satsing på opplæring i beste praksis for bruk av Outlook i hele organisasjonen. Dette førte til at alle opplæringsmidlene ble utnyttet som planlagt. Det ble også gjennomført et eget mangfoldskurs, med tema mangfold og hvordan vi arbeider og forholder oss til dette. Tilbakemeldingene på kurset var svært gode, og det legges opp til at dette blir et fast årlig tilbud.

Miljø- og samfunnsansvar

Norges Blindforbund tar samfunnsansvar på alvor.

I 2022 ble hele organisasjonen sertifisert som miljøfyrtårn. Som miljøfyrtårn-organisasjon kan vi iverksette konkrete og lønnsomme bærekraftstiltak, som kan ha stor betydning for forbundets resultater, kostnader, lederskap, omdømme og konkurransekraft i årene fremover. For å bli sertifisert, og for å beholde sertifiseringen, må en ha en arbeidsprosess som gjenspeiles i en klima- og miljørapport. Dette er et viktig verktøy i miljøledelse. Denne rapporten skal vise virksomhetens miljøbelastning og hvilke miljømål vi har oppnådd. Rapporten ble levert innen fristen 1. april 2023, og også innen fristen i 2024.

Organisasjonen fokuserer på mål innen arbeidsmiljø, innkjøp og materialbruk, energi, transport og avfall. Det er ikke registrert skadelige utslipp til luft og vann.

Blindeforbundets miljøpolicy ligger til grunn for vårt miljøarbeid. Norges Blindforbund skal i arbeidet for organisasjonens mål, sørge for at all virksomhet tar hensyn til miljø og at virksomheten er bærekraftig. Vårt formål er samfunnsmessig likestilling for svaksynte og blinde og andre grupper av funksjonshemmede. Vi vil i vårt miljøarbeid bidra til at muligheten til å kunne ta miljøvennlige valg, blir like tilgjengelige for alle uavhengig av funksjonsnedsettelse. Miljøhensynet og bærekraft skal være integrert i forbundets prosesser, og dokumenteres gjennom planmessig HMS arbeid.

Organisasjonen arbeider målrettet med økt bærekraft og redusert miljøavtrykk. Vi vektlegger løsninger som er økonomisk, miljømessig og sosialt bærekraftige. Dette resulterte blant annet i å bytte reisebyrå for bedre miljørapportering og tilgjengelighet, noe som også forventes å gi økonomiske besparelser. Andre fokusområder er energibruk i bygg, transport, avfall og innkjøp. Alt dette sees i sammenheng både med arbeidsmiljø, økonomisk bæreevne, likestilling og ikke-diskriminering, siden samlet bærekraft både henger sammen med miljømessige, sosiale og økonomiske faktorer. Organisasjonens formål med samfunnsmessig likestilling har en klar kobling til FNs bærekraftsmål og generelt bærekraftsarbeid.

Norges Blindforbund er en stor virksomhet med mange lokasjoner og stor aktivitet. Dette henger sammen med vårt formål og kjerneoppgaver, så målet er ikke å redusere aktiviteten for å oppnå reduserte klimagassutslipp, men å gjennomføre tiltak for å redusere klimagassutslippene fra aktiviteten vi gjennomfører. Økt bruk av kollektivtransport, samkjøring og nullutslippskjøretøy er viktige grep, sammen med å velge digitale møter når det kan være hensiktsmessig. Vi gjennomfører analyser og bygningsmessige tiltak for å redusere energibruken i bygg, samt å oppnå overgang til miljøvennlige energikilder når det er hensiktsmessig.

Den største klimarisikoen er knyttet til økt aktivitet, samtidig som den økte aktiviteten er i tråd med formålet og derfor ønskelig.

Den fysiske risikoen for skader på grunn av klimaendringer anses som lav ved våre eiendommer og aktiviteter. Dette må vi imidlertid følge med på videre i tiden fremover.

Overgangsrisikoen i Norges Blindforbund er primært knyttet til at lavutslippssamfunnet forventer individuelle valg som ikke er tilgjengelige for svaksynte og blinde. Et eksempel er forventning om at folk skal gå, sykle eller reise kollektivt, uten at samfunnsutforming og assistanseordninger gjør slike alternativer tilgjengelige for vår målgruppe. En slik utvikling vil stille enda større krav til Blindforbundet som medlems-, service- og interesseorganisasjon, uten at myndighetene stiller opp med midler for å møte disse forventningene.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt sikre allmenheten tilgang på informasjon. Loven pålegger blant annet virksomhetene informasjonsplikt og en plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger som det skal redegjøres for i en rapport som underskrives av sentralstyret.

Vi implementerte åpenhetsloven i virksomheten i 2023, og rapporterte for første gang. Vi jobber aktivt for å sikre at vi respekterer grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår egen virksomhet, i vår leverandørkjede og hos våre samarbeidspartnere. Denne forpliktelsen er innarbeidet i våre vedtekter og retningslinjer. Her kan nevnes etiske retningslinjer, retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold og retningslinjer for innkjøp.

Blindforbundet er i gang med rapporteringen for inneværende år. Den vil bli tilgjengelig senest 30. juni 2024 på <https://www.blindeforbundet.no/>.

Redegjørelse for årsregnskapet, opplysning om finansiell risiko og fortsatt drift

Årsregnskapet for Norges Blindforbunds samlede aktiviteter avlegges etter regnskapsloven og i henhold til regnskapsstandarden NRS (F) God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Konsernets årsregnskap omfatter morselskapet Norges Blindforbunds aktivitet, inklusiv forbundets prosjekter i utviklingsland, de 18 fylkeslagene, de heleide datterselskapene og et tilknyttet selskap.

For andre år på over tjue år viser aktivitetsregnskapet for Blindforbundets morselskapet et underskudd, og da på 9,0 mill. kr. Dette er 3,8 mill. kr mindre enn landsstyrets budsjett vedtak om en ramme på minus 12,8 mill. kr. Det er kostnadsført en ikke budsjettert nedskrivning på 7,2 mill. kr i forbindelse med avvikling av et datterselskap, jf. omtale under. Ser en bort fra denne nedskrivningen, ville årets underskudd vært på 1,8 mill. kr og 11,0 mill. kr bedre enn budsjettert. Årets underskudd i morselskapet er dekket opp ved overføring fra formålskapital, jf. oversikt i aktivitetsregnskapet og note 7 i årsregnskapet.

For konsernet ble det et underskudd på 7,1 mill. kr. Aktivitetsresultatet samlet for alle 18 fylkeslag var på minus 1,5 mill. kr. Det var 10 fylkeslag som hadde minus resultat. Alle gjenværende datterselskaper og det tilknyttede selskapet hadde positive årsresultat, jf. oversikt i note 11 i årsregnskapet.

Inntektene til Norges Blindforbund kommer i stor grad fra offentlig støtte, medlemsinntekter og fra innsamlede midler. I tillegg har Blindforbundet finansplasseringer som gir avkastning til bruk mot formålet. Forbundets virksomhet er etter sentralstyrets oppfatning tilfredsstillende finansiert.

Totalt anskaffede midler (inntekter) i 2023 for Blindforbundet var på 392,5 (364,6) mill. kr, og for konsernet på 481,1 (457,9) mill. kr. Offentlige tilskudd/refusjoner og andre tilskudd var i morselskapet på 182,3 (167,9) mill. kr. Innsamlede midler, gaver m.v. var i morselskapet på 170,6 (164,4) mill. kr, og i konsernet på 171,1 (166,4) mill. kr. Sistnevnte midler i morselskapet er beskrevet over, i avsnittet «Stor giverglede sikrer tilbudene».

Innsamlingsprosenten for 2023 var på 69 (70) %. Blindforbundet er godkjent av Innsamlingskontrollen.

Blindforbundets forbrukte midler (kostnader) var i 2023 på 401,5 (371,4) mill. kr. Av dette utgjorde kostnader til organisasjonens formål 331,3 (305,9) mill. kr som utgjør 83 (82) % av totale kostnader. Konsernets totale kostnader var på 488,2 (457,0) mill. kr, og til formålet ble det brukt 351,4 (323,9) mill. kr, som tilsvarer 72 (71) % av totale kostnader.

Felleskostnader, som er kostnader som ikke kan tilskrives direkte til en bestemt aktivitet, var på totalt 39,2 mill. kr i morselskapet. Dette har blitt fordelt forhold til antall årsverk som er tilknyttet aktiviteten på rehabilitering/opptrening, lokale og regionale aktiviteter, innsamlingskostnader, drift av institusjoner og bygninger og de øvrige hovedaktivitetene og administrasjon, jf. note 5 i årsregnskapet. De variable kostnadene i Blindforbundet styres i stor grad av aktivitetsnivået slik at et eventuelt inntektsbortfall vil kunne tilpasses planlagt aktivitetsnivå.

I 2023 ble endelig ombygginger i datterselskapet Lille Markevei 18 AS ferdigstilt, og en del av seksjonen ble som avtalt overdratt til fylkeslaget i Hordaland. Resterende del av seksjonen ble i avviklingsoppgjøret overført til morselskapet. Taksten for eiendommen viste at Blindforbundet måtte nedskrive vel 7,2 mill. kr, og dette er regnskapsført i 2023.

Sum totalkapital i balansen ved utgangen av 2023 var på 473,3 (488,3) mill. kr i Blindforbundet, og 613,7 (627,3) mill. kr for konsernet.

Landsstyret vedtok i juni 2022 en ny strategi for forvaltning av ledig likviditet i Blindforbundet, med 20 % andel i norske og utenlandske aksjefond, og øvrige midler i obligasjoner og pengemarked. Forvaltningsstrategien ble utviklet i samarbeid med den valgte eksterne forvalteren, og ble iverksatt i begynnelsen av 2023. Per 31. desember 2023 utgjorde Blindforbundets portefølje 87,4 mill. kr, og årets avkastning var på 6,12 %. Porteføljen følges opp løpende, og hver måned mottas det skriftlige rapporter fra forvalter

Morselskapet har en bokført formålskapital på 326,4 (335,4) mill. kr, som utgjør 69 (69) % av totalkapitalen. Av dette er formålskapital med eksterne restriksjoner 23,8 (24,5) mill. kr og utgjør 5 (5) % av total formålskapital. Konsernets bokførte formålskapital er på 454,0 (461,0) mill. kr og utgjør 74 (74) % av totalkapitalen.

Deler av formålskapitalen representerer en del av virksomhetens egenkapital som er øremerket og bundet til spesielle formål, og som dermed er mindre utsatt for endringer i virksomhetens resultater og balanse. Det er nødvendig å ha tilstrekkelig formålskapital for å kunne håndtere en fremtidig inntektssvikt. I kombinasjon med moderat gjeldsgrad, og god kontantstrøm er det indikasjon på god soliditet.

Sum langsiktig gjeld i morselskapet ved årets start var på 82,8 mill. kr, og er gjennom året redusert med 11 mill. kr til 71,8 mill. kr. Det er ikke tatt opp nye lån. Lånene er nedbetalt i henhold til avtaler, og i tillegg er lånet i forbindelse med bygging av førerhundanlegget nedbetalt med 10 mill. kr. Gjeldsgraden ved nyttår var på 0,45 (0,46) for morselskapet og for konsernet 0,35 (0,36).

Morselskapets arbeidskapital ved slutten av året var på 119,1 (136,5) mill. kr, og konsernets arbeidskapital var på 251,4 (257,5) mill. kr. Arbeidskapitalen

representerer den delen av virksomhetens kapital som er tilgjengelig for å finansiere daglige driftsaktiviteter og investeringer i kortsiktige aktiva. Likviditeten har for det meste vært tilfredsstillende gjennom hele året, men for å styrke likviditeten var det på høsten behov for uttak av 10 mill. kr. fra porteføljen.

Kontantstrømanalysen viser en positiv likviditetsendring ved nyttår både for morselskapet og konsernet.

Norges Blindforbund har ved utgangen av året solid formålskapital og tilfredsstillende likviditet. Regnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift, og sentralstyret bekrefter at deres oppfatning er at denne forutsetningen fortsatt er til stede. Norges Blindforbund overvåker løpende organisasjonens situasjon, og vil innrette seg etter denne ved å ta nødvendige grep som sikrer en bærekraftig drift og økonomi.

Etter sentralstyrets oppfatning gir årsregnskapet og årsberetningen sammen med årsmeldingen for 2023 en oversikt over Norges Blindforbunds virksomhet og stilling. Videre gir det også tilstrekkelig og nødvendig beskrivelse av de risikofaktorer som er knyttet til driften og finansieringen av forbundet. Det har etter hva sentralstyret kjenner til, ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som har betydning for forbundets stilling og resultat.

Fremtidsutsikter

Norges Blindforbunds solide formålskapital gir et godt fundament for videre drift. Men, de to siste års regnskapsmessig underskudd, budsjettunderskuddet for 2024 og langtidsprognosen med vedvarende underskudd, har gjort det nødvendig å vedta innsparingstiltak i 2024 og de to neste årene.

Det er vedtatt innsparinger i politisk virksomhet, blant annet ved å benytte digitale istedenfor fysiske møter. Via naturlig avgang og frivillighet, skal det nedbemannes med ti årsverk fra 2024 til 2026. Generalsekretær vil frem mot budsjett for 2025 gjennomgå oppgaver sammen med seksjonslederne, der det blir sett på hvilke oppgaver som kan effektiviseres eller prioriteres ned. Samtidig er det viktig å opprettholde stillinger som bidrar til å skaffe inntekter og utløse organisasjonens inntektpotensial. Målet med dette er reduserte kostnader, mer effektiv drift og en bærekraftig økonomi. Dette er viktig for å ha trygghet for kjerneoppgavene for svaksynte og blinde på lang sikt, samt å ha muskler til å ta ekstra tak når det er nødvendig.

Det er ikke initiert større investeringsbehov i langtidsprognosen for de nærmeste årene som kan påvirke organisasjonens økonomi og likviditet.

En del av Norges Blindforbunds inntekter er usikre. Vi har opplevd nedgang innen enkelte offentlige støtteordninger, og rammebetingelser for spill og lotteri gir risiko for inntektsnedgang, spesielt fra 2025. Organisasjonen opplever god støtte fra privatpersoner, men den økonomiske situasjonen i samfunnet med økte renter, prisstigning og uro, skaper også usikkerhet på dette området. Det arbeides derfor målrettet med å utløse organisasjonens inntektpotensial på ulike områder, blant annet knyttet til salg av tjenester, prosjektfinansiering og påvirkning av rammevilkår for frivilligheten. Ny strategi for forvaltning av ledig likviditet reduserer risikoen gjennom fordeling på flere aktiva klasser, og skal også over tid gi større avkastning.

Ny handlingsplan for 2024-2025 ble behandlet på Landsmøtet i september. Det blir videreføring av viktige satsingsområder og konsentrasjon om litt færre tiltak enn gjeldende plan. Viktige satsinger handler om politisk påvirkning, helhetlig rehabilitering, medlemstilbud og medlemsvekst. Det legges vekt på å være en kunnskapsbasert organisasjon, der forskning, dokumentasjon og evaluering skal bidra til utvikling. Vi viderefører innsatsen for å øke organisasjonens synlighet og relevans for flere grupper.

Oslo, 27. mai 2024

Sentralstyret i Norges Blindforbund

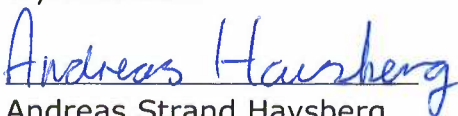
Terje André Olsen,
forbundsleder

Unn Tone Forfang Jenssen,
styremedlem

Runar Andre Kvam,
styremedlem

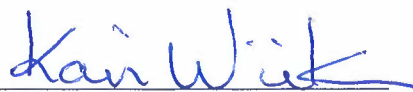

Andreas Strand Havsberg,
styremedlem

Per Inge Bjercknes,
generalsekretær

Kari Wiik,
nestleder

Sissel Sørensen Bye,
styremedlem

Katrin Jeanette Kvæl Hasselberg,
styremedlem

Knut Kjær Berntsen,
styremedlem